

KBC Group NV – ondersteunende diensten- site Havenlaan 2

Bijgewerkte EMAS publieke milieuverklaring,
gegevens van 2019

2020

VOORWOORD DOOR DE DIRECTIE

Milieuverantwoordelijkheid is één van de focusdomeinen waar KBC wil op inzetten. Meer dan ooit zijn we er immers van bewust dat onze activiteiten ook een effect hebben op het milieu. Om onze directe en indirecte impact op het klimaat te beperken, hebben we een groepswijd programma opgezet die onze eigen milieuoetadruk doet verkleinen.

Het Milieubeleid van KBC is onderdeel van de duurzaamheid strategie. Het is erop gericht zorgvuldig om te gaan met natuurlijke grondstoffen. Het is geïntegreerd in onze dagelijkse werking. Er lopen continu projecten en pilootstudies met diverse stakeholders. We monitoren ons energie- en waterverbruik, we kiezen onze materialen zorgvuldig, we perken verplaatsingen in.

KBC is trots dat haar hoofdzetel in de Havenlaan, EMAS geregistreerd is (erkenning nr. BE-BXL-000031). De EMAS-registratie is pas mogelijk als er een publieke milieuverklaring wordt opgesteld en er een managementsysteem wordt geïmplementeerd om het milieubeleid uit te voeren.

Hierachter volgt de 7de editie van de EMAS milieuverklaring; de kengetallen geven de milieuprestatie weer van 2019 (CSR jaar). Het document wordt in oktober 2020 ter validatie voorgelegd n.a.v. van de toezichtsaudit EMAS en ISO14001. De datum van de volgende volledige milieuverklaring is oktober 2021. De datum van de volgende bijgewerkte milieuverklaring is oktober 2022.

Opgelet: dit document beschrijft de milieuprestaties van de ondersteunende diensten (facilitair, logistiek, preventie, inkoop, personeel, maatschappelijk verantwoord ondernemen en communicatie) binnen de site Havenlaan 2 van de KBC -groep. We zijn enkel EMAS geregistreerd voor onze maatschappelijke zetel te Brussel.

Het Milieupaspoort met de kengetallen van Havenlaan 2, de groepswijde organisatiestructuur en onze milieubeleidsverklaring, zijn in bijlage opgenomen.

De laatst geldige EMAS gevalideerde milieuverklaring is consulteerbaar via onze website <https://www.kbc.com/nl/duurzaam-ondernemen/onze-nadelige-impact-beperken/onze-milieuoetadruk.html>.

Geert Cromphout
Directeur Facilities
20 oktober 2020

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord door de Directie.....	2
Voorstelling van het bedrijf	6
Algemeen	6
Omvang.....	6
Structuur	6
Algemene beschrijving van de vestiging.....	7
Milieubeleid	7
Milieubeleid	8
Leveranciersbeleid	8
Milieumanagementsysteem en voortdurende verbeteringen	9
Milieubeleidsverklaring	9
Lokale labels.....	9
Miosotis	9
ISO14001.....	9
EMAS.....	10
ISO50001.....	10
ISO14064.....	11
ISO45001.....	11
Context van de organisatie	11
Milieu aspecten.....	13
Weging milieuaspecten.....	13
Directe en indirecte milieuaspecten.....	13
Toepasselijke wettelijke milieuvoorschriften	14
Vergunningentoestand	14
Hinderlijke inrichtingen.....	15
Opvolging wettelijke voorschriften.....	16
Organisatie van milieuduurzaamheid.....	17
Milieuprogramma en operationele controle	18
Doelstellingen en prestaties	20
Doelstellingen tav KBC GRoup- Klimaatverandering	20
Doelstellingen tav KBC BE - alle milieuaspecten.....	20
Kernindicatoren	21
VTE	
Klimaatverandering.....	
Energievoorziening	

Energiemeting en analyse.....	21
Globale energieprestatie voor site Havenlaan	22
Mobiliteit	24
Broeikasgassen.....	26
Gebruikte hulpbronnen	27
Water	27
Papier	28
Materialen / Afval	28
Bodem.....	28
Incidenten	29
Inkoop	29
Andere prestaties.....	29
Niet-recurrent resultaatgebonden voordeel voor medewerkers (NRRV).....	29
Biodiversiteit	29
Prestaties op het vlak van duurzaam ondernemen.....	30
Overige informatie.....	30
Contact.....	30
Verklaring van de erkende verificateur	31
Feedbackformulier.....	32
Bijlagen.....	33
Bijlage 1: Milieubeleid KBC Groep	33
Bijlage 2: KBC BELGIE- DIENSTEN in SCOPE van de EMAS PUBLIEKE MILIEUVERKLARING	35
Bijlage 3: DOELSTELLINGEN tov PRESTATIES MILIEU.....	36
Bijlage 4: KENGETALLEN uit het Milieupaspoort Havenlaan 2	37
Bijlage 5: VERIFICATIE VAN DE KLIMAATRAPPORTERING VOLGENS ISO14064-3.....	39

Tabellen

Tabel 1: evaluatiecriteria milieu aspecten.....	13
Tabel 2: directe en indirecte milieuaspecten	14
Tabel 3: Vergunningenhistoriek Havenlaan 2.....	15
Tabel 4: Hinderlijk inrichtingen in Havenlaan 2.....	16
Tabel 5: Plan Do Check Act principe van continue verbetering.....	19
Tabel 6: Broeikasgassen Havenlaan 2.....	26
Tabel 7: Prestaties KBC Group op het vlak van Duurzaam Ondernemen.....	30

Figuren

Figuur 1: Belangrijkste elementen van het EMAS Environmental Management System.....	
Figuur 2: Energieprestaties Havenlaan 2	
Figuur 3: Gasverbruik site Havenlaan	

Figuur 4: Elektriciteitsverbruik site Havenlaan	24
Figuur 5: Mobiliteitsprestaties Havenlaan 2.....	25
Figuur 6: Uitstoot Broeikasgassen Havenlaan 2	26
Figuur 7: Waterverbruik Havenlaan 2.....	27
Figuur 8: Waterverbruik site Havenlaan	27
Figuur 8: Papierverbruik Havenlaan 2.....	28

VOORSTELLING VAN HET BEDRIJF

ALGEMEEN

KBC Groep NV is een geïntegreerde bank- en verzekeringsgroep die zich hoofdzakelijk toelegt op particulieren en zelfstandigen, kmo's en middelgrote ondernemingen. De KBC -groep concentreert zich vooral op zijn thuismarkten in België en Centraal- en Oost-Europa. Daarnaast is de KBC-groep aanwezig in een aantal geselecteerde landen en regio's wereldwijd.

De KBC-groep wil zich in de toekomst nog verder ontplooiën als regionale Europese bank-verzekeraar.

De geschiedenis van KBC Groep NV gaat terug tot in 1998, toen KBC Bankverzekeringsholding NV ontstond uit de fusie van drie Belgische financiële instellingen:

- Kredietbank
- CERA Bank
- ABB Verzekeringen

In 2005 ontstond KBC Groep NV uit de fusie van KBC Bankverzekeringsholding NV en de hoofdaandeelhouder Almanij.

OMVANG

De KBC-groep is actief in België, Ierland, Centraal- en Oost-Europa en de rest van de wereld. De KBC-groep telt wereldwijd 42.000 VTE. Daarnaast schat de KBC-groep zijn cliëntenbestand wereldwijd op meer dan 11 miljoen mensen.

STRUCTUUR

KBC is een volledig geïntegreerde bank-verzekeraar. Dat betekent dat de bank- en verzekeringsdiensten en -product en die KBC aanbiedt maximaal op elkaar zijn afgestemd doordat ze binnen eenzelfde netwerk worden aangeboden. De focus van KBC ligt daarbij op de thuismarkten België, Tsjechië, Hongarije, Bulgarije en Slowakije. KBC hanteert daarbij een gedifferentieerde benadering die maximaal inspelt op de behoeften van de cliënten, maar daarin evenwel kan verschillen van land tot land en van markt tot markt. Zowel de bank- als de verzekeringsactiviteiten worden aangestuurd door hetzelfde management. De productontwikkelaars en distributiekanaal (bankkantoren, verzekeringsagentschappen en het online- aanbod) werken via een partnerschapsmodel gestroomlijnd samen.

KBC maakt als bank-verzekeraar wezenlijk deel uit van het sociaaleconomisch weefsel van de maatschappij en wil hierin dan ook het verschil maken. KBC doet dit door dicht bij de cliënt te staan, een duurzame relatie na te streven en hem gepaste oplossingen te bieden die steunen op een breed en innovatief aanbod van complementaire bankverzekeringsinstrumenten. Dat geïntegreerde bankverzekeringsmodel van KBC is een sterke waarde generator gebleken die doorheen de economische cyclus goede onderliggende resultaten oplevert. De entiteiten in scope van het milieubeheersysteem, worden weergegeven in het organisatieschema in Bijlage 2.

ALGEMENE BESCHRIJVING VAN DE VESTIGING

Het gebouw is de hoofdzetel van de KBC bank. Het werd opgericht in 1994, de achterbouw "ACKB" werd gerenoveerd in 2004.

Het gebouw vervult grotendeels een kantoorfunctie, al is er ook een groot restaurant met warme keuken en een auditorium in ondergebracht. Het gebouw ligt aan het kanaal en wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van verschillende zeer grote, geklimatiseerde atria.

MILIEUBELEID

Beleidsbeslissingen over duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO/CSR) worden binnen KBC op het niveau van het Directiecomité van de Groep (DC) genomen.

Dankzij een gestructureerd kader, een ingebed beleid en uitvoerig uitgewerkte strategieën, kan KBC zijn beloftes en verbintenissen nakomen.

Zo werden ook de beleidsverklaringen (policies) over maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) door het GExCO goedgekeurd. Voor deze EMAS-verklaring zijn vooral de verklaringen over milieubeleid en het leveranciersbeleid belangrijk.

Deze beleidsverklaringen zijn publiek consulteerbaar via <https://www.kbc.com/nl/duurzaam-ondernemen/regels-en-beleidslijnen-hanteren.html>.

A handwritten signature in blue ink, located in the bottom right corner of the page. The signature is stylized and appears to be 'P. Koen'.

MILIEUBELEID

De milieubeleidsverklaring legt uit wat het verband is tussen financiële instellingen en milieu en klimaat. Ze bevat engagementen om de wetgeving na te leven en probeert de milieuprestaties continu te verbeteren. Tegelijk promoot die policy het gebruik van milieubeheersystemen om de bedrijfsinterne milieuzorg te stroomlijnen. Het document werd geüpdatet in het kader van nieuwe strategie duurzaam ondernemen, september 2016 en vernieuwd maart 2019. Deze versie is opgenomen in bijlage 1. De krachtlijnen van het milieubeleid zijn: positieve impact vergroten, negatieve impact beperken en milieubewustzijn van het personeel bevorderen.

LEVERANCIERSBELEID

Via het leveranciersbeleid willen we een proactieve en bredere aanpak uit werken voor leveranciers van diensten en producten. Dat kan door regelmatig in discussie te treden, ideeën uit te wisselen en die belangengroep al in een vroeg stadium van tendering te betrekken. Het is gebaseerd op de principes van UN Global Compact. Het inkooptraject zelf gebeurt digitaal via de Bravo - tool. Inkoopregels rond circulair aankopen werden recent aan de inkopers aangeleerd.

Het ondertekenen van een duurzaamheidsverklaring is een conditio sine qua non om als leverancier voor KBC in aanmerking te komen.

Opmerking

De bovenstaande beleidsverklaringen zijn geschreven door het DC op groepsniveau. Ze vermelden daardoor ook de impact van de bank- en verzekeringsproducten en nodigen de entiteiten van de volledige groep uit om de beleidsverklaringen uit te voeren.

Deze EMAS-verklaring heeft enkel betrekking op de milieuprestaties van de ondersteunende diensten binnen de site Havenlaan 2.

MILIEUMANAGEMENTSYSTEEM EN VOORTDURENDE VERBETERINGEN

We hebben een lange weg afgelegd voordat we deze editie van de publieke milieuverklaring konden voorstellen.

MILIEUBELEIDSVERKLARING

Het milieubeleid van KBC (dat deel uitmaakt van ons doorgedreven beleid voor maatschappelijk verantwoord ondernemen), is de focus van al onze activiteiten en geldt voor alle divisies en entiteiten van de groep. Toch mogen zij ook eigen initiatieven uitwerken.

KBC heeft sinds 2003 een geïntegreerd milieubeleid. De eerste versie van de milieubeleidsverklaring promootte al het gebruik van managementsystemen. Daardoor steunden we niet enkel milieuvriendelijke investeringen (zoals groene leningen op maat van zowel particulieren en bedrijven), maar namen we ook onze eigen milieufdruk onder de loep met de bedoeling die voortdurend te verkleinen. We proberen ook voortdurend om onze werknemers daarvan bewust te maken. De versies van sept 2016 en de update van 2019, promoten voluit certificatie volgens ISO14001 voor de ganse groep. Het document is opgenomen in Bijlage 1.

LOKALE LABELS

Tussen 2004 en 2007 sloten we ons aan bij de initiatieven van Leefmilieu Brussel (BIM), de Kamers van Koophandel en de provincie West-Vlaanderen, en bouwden we veel kennis op over hoe we systematisch konden omgaan met milieuzorg.

Voor de hoofdgebouwen in de Havenlaan in Brussel behaalden we het label Ecodynamische onderneming met twee sterren.

We verkregen beide labels nadat we een kandidaatstellingsdossier opstelden met enkele elementen van een milieubeheersysteem (jaarprogramma, monitoringprogramma's op verbruik, en een audit door een externe partij).

MIOSOTIS

Tussen 2007 en 2009 liep een formeel project (werknaam Miosotis) om de werking van de milieuzorgsystemen in België te laten aansluiten op de internationale excellentiemodellen (ISO14001, EMAS). KBC ontwikkelde in die tijd een bedrijfseigen managementsysteem waarin we aansluiting zochten met ARGUS (het milieupunt van KBC en CERA) en met de collega's van de persdienst voor de publicatie van de milieuprestaties in de duurzaamheidsverslagen.

ISO14001

Sinds 2009 heeft KBC het ISO 14001-certificaat voor zijn milieumanagementsysteem. Dat ISO-certificaat heeft betrekking op alle ondersteunende diensten van KBC in België. De focus van het managementsysteem ligt op de actuele milieuwet en -regelgeving (zowel Europees als natic

personeelsleden. Bij de lancering van de versie 2015 van ISO14001 stapten we meteen over naar de High Level Structure, HLS, de eenheidsstructuur voor alle ISO-managementsystemen.

EMAS

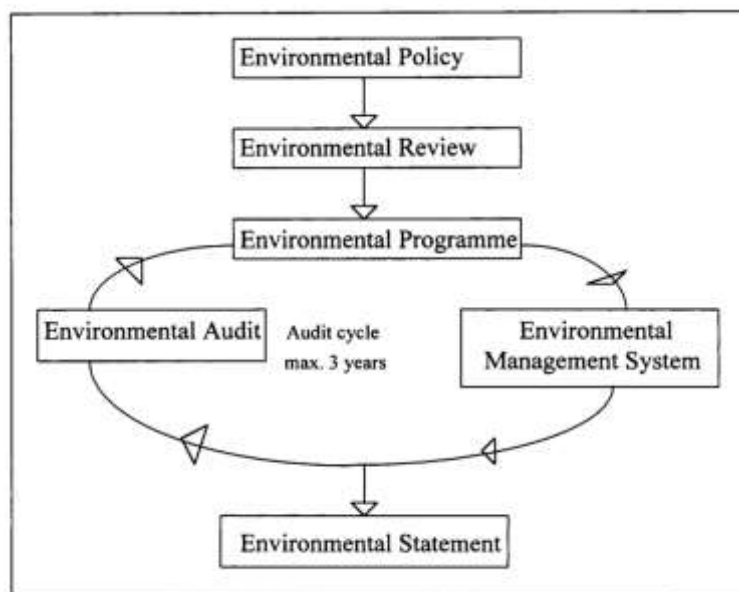
EMAS is het excellentiemodel voor bedrijfsinterne milieuzorg van de Europese Commissie (Verordening N° 1221/2009 over de vrijwillige deelname van organisaties aan een communautair Milieubeheersysteem). EMAS staat voor European Eco-Management and Audit Scheme.

De EMAS-registratie is pas mogelijk als er een publieke milieubeleidsverklaring wordt opgesteld en er een managementsysteem wordt geïmplementeerd om dat beleid uit te voeren.

We kiezen ervoor om voorlopig enkel EMAS geregistreerd te worden voor onze maatschappelijk zetel te Brussel. Een milieupaspoort met de kengetallen van Havenlaan 2 is in annex opgenomen. KBC is voor haar hoofdzetel in de Havenlaan geregistreerd voor EMAS (erkenning nr. BE-BXL-000031). We zijn ook geregistreerd in het Publicatieblad van de EC.

In augustus 2017 publiceerde de EC een wijziging op de annexen van de EMAS Verordening. Dat was nodig om ze op een lijn te krijgen met de eisen van de gewijzigde ISO14001:2015. Het opnemen van een passage van de context van de organisatie, maakt deel uit van deze update.

FIGUUR 1: BELANGRIJKSTE ELEMENTEN VAN HET EMAS ENVIRONMENTAL MANAGEMENT SYSTEM.

ISO50001

Een gap analyse werd uitgevoerd ten aanzien van de eisen van een energie managementsysteem ISO50001 in 2014. De hoofkantoren van de Havenlaan zijn sinds 2015 gecertificeerd.

De aparte energiebeleidsverklaring voor de huisvesting in België vervalt vermits de inhoud is opgenomen in de Milieubeleidsverklaring van maart 2019. In oktober 2019 trachtten we de omslag naar de recentere versie ISO50001: 2018 te doen maar dat is niet gelukt toen.

In juni 2020 hielden we een pré audit voor ISO50001: 2018.

Een gekwalificeerde energiemanager werd ingezet in de Beleidcel van de directie Facilities. Deze persoon is door Leefmilieu Brussel ook aangesteld als Plage ¹coördinator als voorzien in het Brussels Wetboek voor Lucht, Klimaat en Energie (BWLKE/COBRACE).

ISO14064

Sinds 2016 worden de achterliggende data en berekeningen van de broeikasgasuitstoot van KBC Groep door een externe partij geverifieerd conform ISO 14064 -3. Bureau Vinçotte heeft de berekening van de CO₂-uitstoot door KBC Groep geverifieerd tot op een niveau van redelijke zekerheid en concludeerde dat de gerapporteerde emissies van broeikasgassen van KBC Groep voor 2018, betrouwbaar en eerlijk zijn. Evidentie van de verificatie in bijlage 5. [Het verificatiereport van onze klimaatuitstoot](#) is ook publiek beschikbaar.

De verificatie door een externe partij deed ons opklimmen in de vrijwillige klimaatreporting Carbon Disclosure Project (CDP): van score B naar score A-. Details in het hoofdstuk duurzaamheids-prestaties.

ISO45001

De release in maart 2018 van de internationale standaard voor Veiligheid en Gezondheid ISO45001, trok onze aandacht. KBC heeft zich meteen gealigneerd met de specificaties die deze normen voorschrijven en behaalde het excellentiecertificaat over welzijn op het werk ISO45001:2018 in september 2019. Een toezichtaudit is eind 2020 voorzien.

CONTEXT VAN DE ORGANISATIE

In alle gelederen van onze organisatie werd een belangrijke impact ondervonden van de Corona crisis. De uitzonderlijke situatie belette ons niet een aantal voorziene engagementen, ten uitvoer te brengen.

De nieuwe KBC Group strategie “Differently, the next level”² werd in juni 2020 gelanceerd. KBC schakelt zo een versnelling hoger in digitale transformatie en klantenbeleving. Alle medewerkers moeten er uitgebreid opleiding over volgen via de Hot Skills en via het nieuwe leerplatform Stipple.

In mei 2020 publiceerde we twee nieuwe policies over duurzaam ondernemen: één rond Biodiversiteit en één rond Krediet, Verzekeringen en adviesverlening voor Energie.

Voor de activiteiten in Tsjechië, kondigden we vorig jaar al een onmiddellijke stopzetting aan van investeringen in nieuwe steenkoolmijnen en -centrales en een sterk versnelde uitfasering van de bestaande investeringen in steenkool.

De klimaatdoelstellingen werden verstrengd op het Internal Sustainability Board (ISB) van 17 juni 2020:

- KBC Group: 2015-2030: -65%, 2015-2040: -80%, 2015-2050: net zero emissions;

- KBC BE: 2015-2030: -35%.

- elk land maakt voortaan per jaar richtinggevende Klimaatdoelstellingen en geeft jaarlijks de status tav de doelstellingen door aan het ISB.

¹ Plage: Plan voor lokaal gebruik van energie

² Persbericht van 19 juni 2020 “DIFFERENTLY, THE NEXT LEVEL” via <https://newsroom.kbc.com/kbc-schakelt-versnelling-hoger-in-digitale-transformatie-en-klantenbeleving-differently-the-next-level>

In oktober 2020 werd onze onderschrijving t.a.v. de UN Rechten van de Mens hernieuwd. Alle vernieuwde en nieuwe beleidslijnen over duurzaam ondernemen, staan op onze website <https://www.kbc.com/nl/duurzaam-ondernemen/regels-en-beleidslijnen-hanteren.html>

De verregaande digitalisering doet het kantoorlandschap van KBC grondig wijzigen, maar de omni-kanaal-aanpak en de snelle ontwikkelingen van verschillende KBC-apps, maken het mogelijk om een vooraanstaande positie in het vernieuwde landschap in te nemen.

De sociale verkiezingen 2020 werden uitgesteld en zijn nu voorzien op donderdag 19 november 2020.

Het volume aan duurzame beleggingen werd meer dan verdubbeld en KBC lanceerde als eerste financiële instelling een duurzaam pensioenspaarfonds. De rapporteringen voor non financial reporting werden verder uitgewerkt door collega's duurzaam ondernemen.

De hete zomer deed het alert programma voor slechte luchtkwaliteit in steden³, verschillende malen activeren.

³ Via IRCEL, Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu

MILIEU ASPECTEN

Aan de hand van een milieuanalyse inventariseren en beoordelen wij de milieuaspecten en de milieueffecten van de activiteiten en opdrachten van onze organisatie. Wij stemmen ons milieubeheer af op de 'significante milieuaspecten' dat zijn de milieuaspecten die het meeste effect op het milieu hebben en die door onze organisatie beheerd kunnen worden.

Onderstaande criteria gelden voor de significantiebepaling.

WEGING MILIEUASPECTEN

Voor KBC zijn 4 evaluatiecriteria weerhouden die het belang van de milieuaspecten bepalen.

- milieu-effect
- wetgeving en andere eisen
- controle
- stakeholders

Milieu-effect

In welke mate (laag, medium, hoog) heeft de activiteit of dienst een effect op het (in)directe milieuaspect?

Wetgeving en andere eisen

Is er wetgeving (hoog), andere eisen (medium) of niets specifiek (laag) van toepassing op het milieuaspect horende bij de activiteit?

Controle

Zijn er verantwoordelijkheden, procedures en praktijken vastgelegd betreffende de in vraag gestelde milieuaspecten?

Stakeholders

Hoe belangrijk schatten de stakeholders deze milieuaspecten in? Hoe groot zijn hun interesses? Zijn er enige specifieke vereisten, problemen, ...?

Per activiteit worden de milieuaspecten gewogen volgens onderstaande criteria:

TABEL 1: EVALUATIECRITERIA MILIEU ASPECTEN

evaluatiecriteria	hoog	middelmatig	laag
milieu-effect	hoge impact	middelmatige impact	lage impact
wetgeving en andere eisen	van toepassing, waaronder vergunningen	andere eisen	geen van toepassing
controle	geen controle	lichte controle	controle
stakeholders	zeer belangrijk	belangrijk	niet belangrijk

DIRECTE EN INDIRECTE MILIEUASPECTEN

EMAS maakt een onderscheid tussen directe en indirecte milieuaspecten. Directe milieuaspecten hebben betrekking op activiteiten, producten of diensten van de organisatie waarover ze ze rechtstreekse beheers- controle heeft, bijvoorbeeld afval en emissies in water en lucht.

Indirecte milieuaspecten hebben meer betrekking op de opdrachten van de organisatie. De beheerscontrole is indirect (bv. leveranciers en aannemers, effecten van het beleid, planningsbesluiten, subsidies, leningen en investeringen).

Directe milieuaspecten

Vanuit haar voorbeeldfunctie als bank beschouwt KBC alle directe gevolgen voor het milieu met betrekking tot haar kerntaken als significant. Omdat mobiliteit van het personeel intens is, namen wij ook de factor mobiliteit mee op. KBC wil zo haar geloofwaardigheid bij de belanghebbenden versterken. Gelden als significante directe milieuaspecten: waterverbruik, afvalwater, luchtmissies, (gebouwenverwarming, dienstwagens), energie (elektriciteits- en gasverbruik), mobiliteit (woonwerkverkeer personeel, dienstreizen) en materiaalengebruik. We verwijzen naar het deel Milieuprestaties voor de analyse van deze kernindicatoren.

Indirecte milieuaspecten

Indirecte milieuaspecten hebben betrekking op de opdrachten die de directie Facilities uitbesteedt; catering, schoonmaak, verhuis en technisch onderhoud. Het is ons doel te streven naar een beter leefmilieu, samen met de belanghebbenden.

TABEL 2: DIRECTE EN INDIRECTE MILIEUASPECTEN

Directe milieu aspecten	Indirecte milieu aspecten
Emissies in de atmosfeer	Milieuprestaties van aannemers, en leveranciers
Emissies in het water	Keuze en samenstelling van diensten, bv. vervoer, catering en schoonmaak
Materialen gebruik, agentia en afval	Inkoop van energie
Grondgebruik	Verbonden met inkoopdossiers
Gebruik van natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen als papier, drukinkt	
Lokale overlast (lawaaï, trillingen)	
Vervoersgerelateerde emissies in de atmosfeer	
Risico's van milieugebonden noodsituaties	
Gerelateerde wettelijke vereisten in vergunningen	

De indirecte milieuaspecten voortkomend uit de core business van KBC zoals Kapitaalinvesteringen, Verzekeringdiensten, duurzame Kredieten of Beleggingen maken géén deel uit van de het toepassingsgebied van EMAS.

TOEPASSELIJKE WETTELIJKE MILIEUVOORSCHRIFTEN

VERGUNNINGENTOESTAND

In 2005 werd door Leefmilieu Brussel aan het gebouw Havenlaan 2 (afgekort BRUhav2) voor een periode van 15 jaar, aflopend op 16 december 2021, een milieuvergunning Klasse 1A met referentienummer 253892, toegekend.

De geldigheid van deze milieuvergunning wordt verzekerd via het regelmatig indienen van Mededelingen Kleine Wijziging (MKW) waardoor de werkelijke situaties steeds matcht met situatie van de hinderlijke inrichtingen.

De voorbije maanden werden via MKW het auditorium en de opslag van argonite geregulariseerd. De opslag van alcohol handgels en sprays, n.a.v. de Coronacrisis, was niet vergunningsplichtig.

Het dossier voor de uitgebreide verlengingsaanvraag, ligt klaar voor indiening het digitaal omgevingsloket van Leefmilieu Brussel.

TABEL 3: VERGUNNINGENHISTORIEK HAVENLAAN 2

gebouw	start datum	vervaldatum	vergunningnummer	Klasse	Detail	Verguningsverlenende instantie
BRUhan2	16/12/1996	16/12/2006	960511	1A	MV	Leefmilieu Brussel
	26/09/2005	16/12/2021	253892	1A	verlenging basis-vergunning 96/0511	
	4/11/2005	16/12/2021	253892	1A	noodaggregaat, ventilatie parking en stationaire batterijen	
	14/04/2010	16/12/2021	253892	1A	wijziging stationaire batterijen (No-break)	
	7/10/2010	16/12/2021	253892	1A	plaatsing WKK installatie	
	6/01/2012	16/12/2021	253892	1A	verwijdering van 2 groepen batterijen	
	3/10/2013	16/12/2021	253892	1A	wijziging stationaire batterijen (No-break- plaatsing en verwijdering)	
	23/12/2013	16/12/2021	253892	1A	regulansatie wijziging koelinrichtingen, werkplaats metaal, werkplaats hout en aantal wagens in ondergrondse parking	
	25/09/2014	16/12/2021	253892	1A	regulansatieopslag argonite	
	28/02/2017	16/12/2021	253892	1A	regulansatie wijz. stationaire batterijen, laadinstallaties voor stationaire batterijen	
	13/04/2018	16/12/2021	253892	1A	MKW parking, stationaire batterijen, verwarmingsketels, WKK en koelgroepen	
	19/12/2018	16/12/2021		1A	MKW vermindering aantal parkeerplaatsen en inrichting archief -4	
	12/02/2020	16/12/2021	253892	1A	MKW wijz. Rubrieken stoomketel, noodstroomgeneratoren, argonite, koelinrichtingen, ventilatoren, auditorium	
	22/07/2020	16/12/2021	253892	1A	MKW opslag Argonite	

HINDERLIJKE INRICHTINGEN

In het gebouw Havenlaan 2 zijn een 15-tal hinderlijke inrichtingen. Als meest milieubelastende worden de ca 960 ondergrondse parkeerplaatsen beschouwd: ze zijn ingedeeld in Kasse 1A.

De overige milieubelastende installaties zijn de noodstroomgeneratoren, de koelgroepen, de verwarmingsinstallaties en de opslag van stookolie voor de noodstromen.

Een overzicht van de hinderlijke inrichtingen is in onderstaande tabel opgenomen.

TABEL 4: HINDERLIJK INRICHTINGEN IN HAVENLAAN 2

Rubriek-nummer	Inrichting	Vermogen, capaciteit, hoeveelheid	Klasse
3	Stationaire batterijen	Totaal: 124.800 VAh: <ul style="list-style-type: none"> • 33.360 VAh • 40.320 VAh • 27.072 VAh • 24.048 VAh 	3
	Laadinstallaties voor stationaire batterijen	<ul style="list-style-type: none"> • 1 x 7 kVA • 2 x 10 kVA • 1 x 11 kVA 	3
12 A	Wasplaats voor auto's met hogedrukreiniger	/	2
18 A	Werkplaatsen voor houtbewerking	13,29 kW	2
40 B	Verbrandingsinrichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • Verwarmingslokaal NT20, warm water: <ul style="list-style-type: none"> ◦ 2 x 1.250 kW (ketels) • Verwarmingslokaal NT2, warm water: <ul style="list-style-type: none"> ◦ 2 x 1.750 kW (ketels) ◦ 1 x 240 kW (WKK) 	2
55 C	Noodstroomgenerator 1 Noodstroomgenerator 2	<ul style="list-style-type: none"> • 330 kVA • 1080 kVA 	1B
71 A	Luchtcompressoren met een hoger vermogen dan 2 kW	<ul style="list-style-type: none"> • 3 x 2,2 kW • 1,5 kW • 0,75 kW 	2
72 B	Gashouder voor blusgassen argonite	<ul style="list-style-type: none"> • 5.280 liter • 560 liter 	1B
74 A	Opslag van gasflessen voor de tapinstallatie	174 liter	2
88 3B	Opslag van stookolie	30.000 liter	2
101 A	Werkplaatsen voor metaalbewerking	6,56 kW	2
104 B	Motoren met inwendige verbranding van noodstroomgeneratoren	<ul style="list-style-type: none"> • 260 kW • 864 kW 	2
121 A	Opslag van gevaarlijke producten	800 kg	3
132 B	Koelinrichtingen	23 koelgroepen, details zie bijlage	2
148 A	Statische transformatoren met een nominaal vermogen : van 250 kVA tot en met 1.0	<ul style="list-style-type: none"> • 2 x 630 kVA • 7 x 1000 kVA • 2 x 400 kVA 	3
149	Stoomgenerator	<ul style="list-style-type: none"> • 1063 kg/h • 795 kg/h 	3
153 B	Ventilatoren	1.305.920 m3/h	1B
224	Garages, overdekte parkeerplaatsen	Totaal: 966 plaatsen : <ul style="list-style-type: none"> • 43 motorplaatsen • 923 autoplaatsen 	1A

OPVOLGING WETTELIJKE VOORSCHRIFTEN

Via het "Dynamo project" volgen we onze risico's doelgericht op, zo ook onze milieu risico's. Een compliance manager werd bij de directie Facilites aangesteld. Hij gebruikt de zogenaamde "Dynamo fiches" om de risico's nauwgezet op te volgen en erover te rapporteren aan het management.

Een module "legal compliance" werd specifiek ontwikkeld om op een meer coherente maniere naleving van de vergunningsvoorwaarden, te kunnen aantonen in de tool Webcentral.

We werken het heel jaar door actief met de tool "Verifield", een elektronisch register milieu om de wettelijke bepalingen op te volgen. Een selectie van ca 60 wettelijke bepalingen uit h Hoofdstedelijk Gewest, komt terecht in het register voor milieuwetgeving.

Het parlement van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, stemde de voorbije maanden voor verschillende verplichtingen, overgangs- of uitstelbepalingen n.a.v. de Corona crisis.

Zo werd de oplevering van het Bedrijfsvervoerplan tot februari 2022 uitgesteld en de voltooiing van de PLAGE-verplichtingen fase 1 (patrimonium in kaart brengen), werden uitgesteld tot 31 december 2020.

In samenspraak met de Preventie-dienst wordt erop toegezien dat de arbeidsmiddelen een gunstig advies krijgen vooraleer ze door de organisatie in gebruik worden genomen. In de contractuele bepalingen van de inkoopafdeling staat, dat aan wettelijke eisen moet worden voldaan, waardoor er geen milieuvriendelijke producten en goederen in de onderneming terecht komen.

De preventiedienst gaf ook advies over de keuze van de handgels en sprays die aangekocht werden in het kader van de Corona crisis.

ORGANISATIE VAN MILIEUDUURZAAMHEID

Binnen het managementsysteem is de directie van KBC verantwoordelijk voor het opstellen van een bedrijfsbeleid waarin rekening wordt gehouden met verbeteringen op het vlak van milieu, en waarbij er voldoende middelen en personeel ter beschikking staan voor de implementatie van die verbeteringen.

De KBC-milieu expert is verantwoordelijk voor de goede werking van het managementsysteem, expert op het vlak van bedrijfsinterne milieuzorg en verantwoordelijk voor het coördineren van de activiteiten om de implementatie van het milieumanagementsysteem te doen slagen. Haar taken omvatten onder meer het (laten) uitvoeren van een auditplan het uitwerken van het jaar actieprogramma, het uitwerken van campagnes, het geven van opleidingen, het informeren en bewustmaken van personeel en het organiseren van de jaarlijkse directiebeoordelingen. Ze staat ook in voor de externe verslaggeving over de vooropgesteld milieuprestaties van KBC-BU België aan KBC groep. Ze is de contactpersoon voor het certificatiebureau.

Na een aanbeveling tijdens de ISO50001 toezichtaudit van oktober 2019, werd het energieteam in 2020 opgesplitst in een operationeel en een tactisch gedeelte.

Het operationeel Energieteam komt maandelijks samen en wordt vertegenwoordigd door de beheerders Bouw en technieken Brussel Havenlaan en de contractor Technisch Onderhoud.

Het tactisch Energieteam wordt om het kwartaal gehouden met de leveranciersbeheerder technisch onderhoud, de dossierbeheerder vergunningen en de milieupert.

Lead voor de energiewerking wordt actief opgenomen door de energiemanager.

De energiemanager en de milieu-expert maken deel uit van de beleidcel Facilities en informeren in die hoedanigheid hun management (MTFacilities) op regelmatige basis.

In de beleidcel Facilities is een beleidsadviseur aan de slag die het Campagne plan en de sensibilisering naar het personeel in goede banen leidt. Hij informeerde het personeel vb. over de pollutiepieken van de voorbije zomer en deed ons aansluiten bij de Week van de Mobiliteit.

Het beheer van de milieuvergunningen wordt opgenomen door een kleine cel van beleidsadviseur en dossierbeheerder vastgoed. Zij komen regelmatig op het overleg van de site Managers.

Ondanks de beperkte Governance heeft het Milieu- en Energieteam heel wat aanspreekpunten in de organisatie. Op die manier wordt duurzaamheidsbeleid verder uitgebouwd.

Er is een "portfolio-overleg" en "investeringscomité" geïnstalleerd waar projecten worden t en de energiewinst vooraf wordt ingeschat.

De diensthoofden zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse implementatie van de nodige acties, weliswaar binnen hun eigen verantwoordelijkheidsgebied. Samen met hun staf voeren ze het milieuprogramma concreet uit.

Ze rapporteren over de recente milieuprestaties aan de milieupert en geven opmerkingen over het managementsysteem, zodat bepaalde doelstellingen worden bijgestuurd en nuttige aanpassingen worden doorgevoerd. Het diensthoofd Procesondersteuning werkt voorstellen uit naar procesvereenvoudiging- en efficiëntie.

De werking van het managementsysteem en de verbetering van de milieuprestaties worden in vraag gesteld tijdens de jaarlijkse managementtoetsing. Daarin worden ook concrete acties goedgekeurd.

Het 10-koppig auditteam voert continu 2de lijnscontroles uit en doet aanbevelingen om de milieuwerving te verbeteren. In de gebouwen van de Havenlaan werden in 2020 vier interne audits uitgevoerd: één over de groepswijde klimaatambities, één over de naleving van de vergunningsvoorwaarden, één over de opvolging van de energie verbruiken, één over de opvolging van de vergunningen en één over de uitvoering van het plan met de Sensibiliserings- en Informatiecampagnes (S&I campagnes) naar het personeel.

MILIEUPROGRAMMA EN OPERATIONELE CONTROLE

Het milieubeleid van KBC leidt tot maatregelen om de rechtstreekse en onrechtstreekse effecten van KBC op het milieu te verkleinen. Deze worden op de jaarlijkse directiebeoordeling besproken die de laatste maal op 1 oktober 2019 plaatsvond;

Voor 2020 werden de voornaamste kansen tot verbetering van het managementsysteem, opgenomen:

- Introductie van eSight als nieuwe energiemangement tool binnen Facilities als opvolger van Erbis web
- De verdere uitrol van het HR Green Mobility Project laat een frisse wind waaien over het mobiliteitsvraagstuk
- Het nauwgezet opvolgen van het klimaatactieplan met de andere Business Units, conform internationale Carbon Disclosure Project requirements (CDP).
- Nieuwe Governance Facilities, bekijkt milieuduurzaamheid als een transversaal proces binnen alle andere facilitaire processen
- Onze SGM is verantwoordelijk voor het CSR Beleid van BU BE, het hoogste orgaan mbt duurzaamheid binnen KBC en kan ons info uit deze bron bezorgen.
- We ondersteunen de projecten van Corporate banking over duurzaam ondernemen na het opzetten van de governance.

Het milieuprogramma van KBC wordt jaarlijks herbekeken en er worden nieuwe doelstellingen opgesteld.

De belangrijkste prestaties worden frequent gerapporteerd op de milieusite van KBC via

Https: www.kbc.com/nl/onze-milieuvoetafdruk

Ons milieuzorgsysteem engageert ons om verifieerbare milieudoelstellingen op te stellen. We maken plannen, voeren deze uit, controleren ze en stellen de plannen of de werkwijze bij als dat nu één keer, maar voortdurend. De werkwijze vindt u terug in de onderstaande figuur: het Plar Act-schema, beter bekend als de Deming-cirkel.

TABEL 5: PLAN DO CHECK ACT PRINCIPE VAN CONTINUE VERBETERING.

DOELSTELLINGEN EN PRESTATIES

De milieudoelstellingen vinden hun oorsprong in hetzij in

- a) lange termijn engagementen van KBC BE t.a.v. KBC Group, door het ISB⁴ vastgesteld
- b) projecten die deel uitmaken van het investeringscomité of projectenportfolio
- c) de jaardoelstellingen die het personeel België gemeenschappelijk probeert te halen via de NRRV⁵
- d) in ad hoc specifieke doelstellingen die het Milieuteam België vaststelt.

DOELSTELLINGEN TAV KBC GROUP- KLIMAATVERANDERING

Wat de lange termijn doelstellingen van KBC Group betreft: we hebben berekend dat we in België 11.773 ton CO2 moeten verminderen (vergeleken met de referentie van 2015) om de emissiereductie van -35% te bereiken tegen 2030 (min 7.187 ton mobiliteit, min 4.586 ton facilities)

We moeten 785 ton CO2/jaar verminderen vanaf nu tot 2030 (minus 479 ton/jaar mobiliteit, minus 306 ton/jaar faciliteiten).

We onderzochten wat voor soort initiatieven zouden kunnen bijdragen aan de verwachte vermindering van broeikasgassen (BKG-CO2-uitstoot).

De vermindering van de uitstoot van broeikasgassen zal voornamelijk worden gedreven door een verdere daling van de FTE (en de consolidatie van de kantoren).

Er lopen tal van andere acties, projecten en onderzoeken.

We zijn ervan overtuigd dat alle geplande acties zullen bijdragen om de reductiedoelstellingen van 35% voor België, tegen 2030 te halen. Referentiejaar is telkens 2015.

DOELSTELLINGEN TAV KBC BE - ALLE MILIEUASPECTEN

Deze milieudoelstellingen van België, en dus ook van BRUhav2, hebben hun oorsprong in de NRRV-doelstellingen.

Onze engagementen t.a.v. het behalen van doelstellingen zijn niet vrijblijvend: de variabele verloning van het personeel in België hangt ervan af via het mechanisme van de NRRV.

In 2019 stelden we in België voorop om, t.o.v. het vorige jaar, de energie- en water prestaties met 1% te verbeteren, het papierverbruik met 2% te laten dalen, het woon-werk met 1% te laten dalen en de klimaatuitstoot van gemotoriseerd vervoer met 3% te verminderen.

Hebben we deze doelstellingen gehaald?

De vooropgestelde EMAS-doelstellingen voor energie, water en papier en de klimaatuitstoot tgv gemotoriseerd verkeer, werden in 2019 bereikt.

De vooropgestelde doelstelling voor de terugdringing van woon werk autoverkeer, werd niet bereikt.

In 2019 konden we mooie milieuprestaties neerzetten t.o.v. 2018:

In 2019 daalden de verbruiken van gas (-6%) en water (-1%); vooral de daling van ca 20% papierverbruik viel op. De solo automobilititeit voor woon werk daalde in 2019 met ca 2%, de klimaatuitstoot van gemotoriseerd vervoer verminderde in 2019 met 0,89%.

⁴ Internal Sustainability Board: high level beslisorgaan KBC Group olv de CEO:

De klimaatdoelstellingen werden verstrengd op het Internal Sustainability Board (ISB) van 17 juni 2020:

- KBC Group: 2015-2030: -65%, 2015-2040: -80%, 2015-2050: net zero emissions;

- KBC BE: 2015-2030: -35%.

- elk land maakt voortaan per jaar richtinggevend Klimaattoelstellingen en geeft jaarlijks de status tav de doelstellingen door aan het ISB

⁵ NRRV is het niet recurrent resultaatgebonden voordeel, cao KBC 2018-2020

In relatieve cijfers uitgedrukt, verbruiken/VTE, is er een status quo voor de facilitaire parameters energie en water.

Vergeleken met 2013, start van EMAS, is de ecologische voetafdruk van BRUhav2 over het algemeen gedaald.

In Bijlage 3 is de samenvatting opgenomen van de doestelingen t.o.v. de prestaties.

Hieronder worden de milieuprestaties meer in detail besproken.

KERNINDICATOREN

Hierna volgen over de voorbije 7 jaar (2013-2019) de belangrijkste kernindicatoren voor milieuduurzaamheid van Havenlaan 2. Het betreft VTE, energie, materialen, mobiliteit en klimaat.

VTE

De voorbije jaren daalde het personeelbestand lichtjes, wat zich soms weerspiegelt in de relatieve verbruikscijfers.

Er waren 1.844 actief en effectief ingeschreven in loondienst in Havenlaan 2 op 30/9/2019.

KLIMAATVERANDERING

Hieronder worden achtereenvolgens onze prestaties besproken met betrekking tot klimaatverandering,

ENERGIEVOORZIENING

De verwarming van Havenlaan 2 gebeurt 2 gasgestookte stookplaatsen: één voor de hoofdbouw en één voor de achterbouw (ACKB).

De stookplaats van de hoofdbouw bevat 2 oudere Ygnis ketels en 1 WKK-gasmotor.

De stookplaats van de achterbouw bevat een condenserende en een Hoogrendementsketel.

Beide stookplaatsen staan met elkaar in verbinding waardoor de WKK-installatie buiten het stookseizoen ook de warmtevraag uit de achterbouw kan afdekken.

De WKK-installatie werd geplaatst in 2011. Een volledige relighting met ledarmaturen werd reeds uitgevoerd in 2013.

Alle warmte en elektriciteit die door de WKK worden opgewekt, worden ter plaatse gebruikt.

Onze aangekochte elektriciteit is van 100% hernieuwbare oorsprong en genereert geen broeikasgassen.

ENERGIEMETING EN ANALYSE

De analyse van het energieverbruik gebeurde lang op basis van de algemene tellers waarbij aannames werden gemaakt over de onderverdeling over koeling, ventilatie, verlichting op basis van geïnstalleerde vermogens.

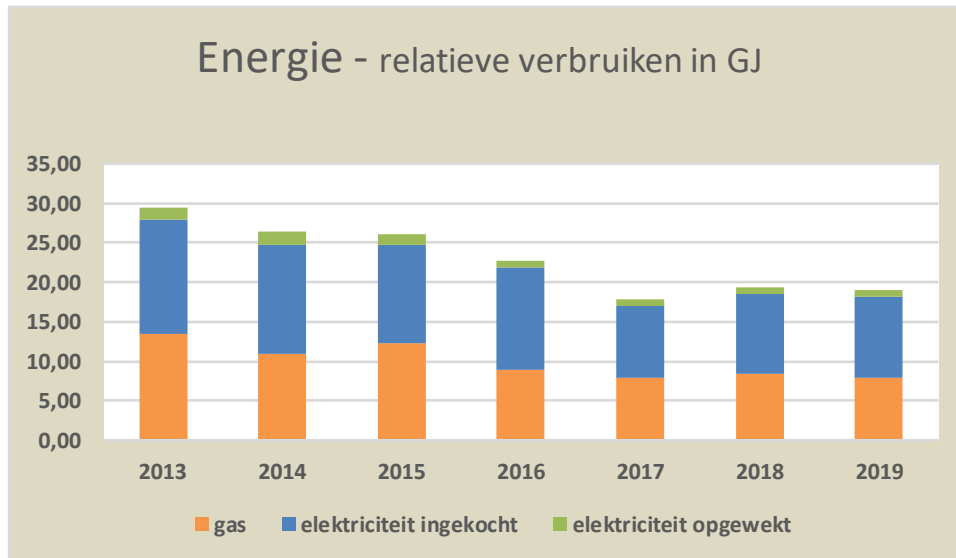
In het kader v.d. wettelijke rapportering op Klimaat Regel Systemen (KRS), werd het project voor de data captatie en koppeling van de tussentellers afgerond. Het project laat toe dat er rapporten kunnen gemaakt en ter beschikking gesteld aan Leefmilieu Brussel.

De afgelopen jaren zijn er enkele wijzigingen aangebracht in het gebouw die hun invloed hebben op het energieverbruik. De belangrijkste zijn:

- Koppeling tussen koeling achter- en hoofdbouw
- Investerings in technologieën met een betere milieuprestatie. Bv. ' relighting' in de (Ledverlichting) te Brussel

- Campagnes gericht op het verhogen van het milieubewustzijn naar het personeel, in het bijzonder de (uitlopers van) de “Team Blue goes Green” challenge uit 2019.
- Gebruik van hernieuwbare energiebronnen gebruiken. Zo installeerde KBC een zonneboiler en WKK in haar Brusselse hoofdkantoor;
- Installatie van eSight die meer fijnmazige energie monitoring en rapportering toelaat.
- Nieuwe vaatwasinstallatie sinds einde 2019
- Ingrepen aan de verlichtingssturing in traphallen,
- ...

FIGUUR 2: ENERGIEPRESTATIES HAVENLAAN2

De globale evolutie sinds de EMAS-registratie in 2013, is gunstig: de voorbije 7 jaren viel het totale energieverbruik/VTE in de Havenlaan 2 terug van 30 GJ/VTE naar 19 GJ/VTE. In de globale EMAS-periode daalde het elektriciteitsverbruik/VTE van 16 GJ/VTE naar 11 GJ/VTE en het gasverbruik/VTE van 14 GJ/VTE naar 8 GJ/VTE.

We tekenden in Havenlaan 2 in 2019 een daling van 4% op in het totale absolute energieverbruik tv 2018.

Het totale elektriciteitsverbruik dat we voor Havenlaan rapporteren is de som van wat we inkopen van (groene) elektriciteit en van wat we zelf opwekken via onze WKK-installatie: in 2019 kochten we voor BRUhav2 18.889 GJ elektriciteit in en wekte we via onze WKK, 1.346 GJ op, samen 20.237 GJ.

Het totale elektriciteitsverbruik van BRUhav2 daalde met 2,3% in 2019. De EMAS doelstelling van 1% t.o.v. 2018 werd daarmee behaald.

Ten opzichte van 2018, streefden we in 2019 naar 1% afname van het gasverbruik. Deze doelstelling behaalden we royaal: het gasverbruik van BRUhav2 daalde in 2019 met 6,2% t.o.v. 2018.

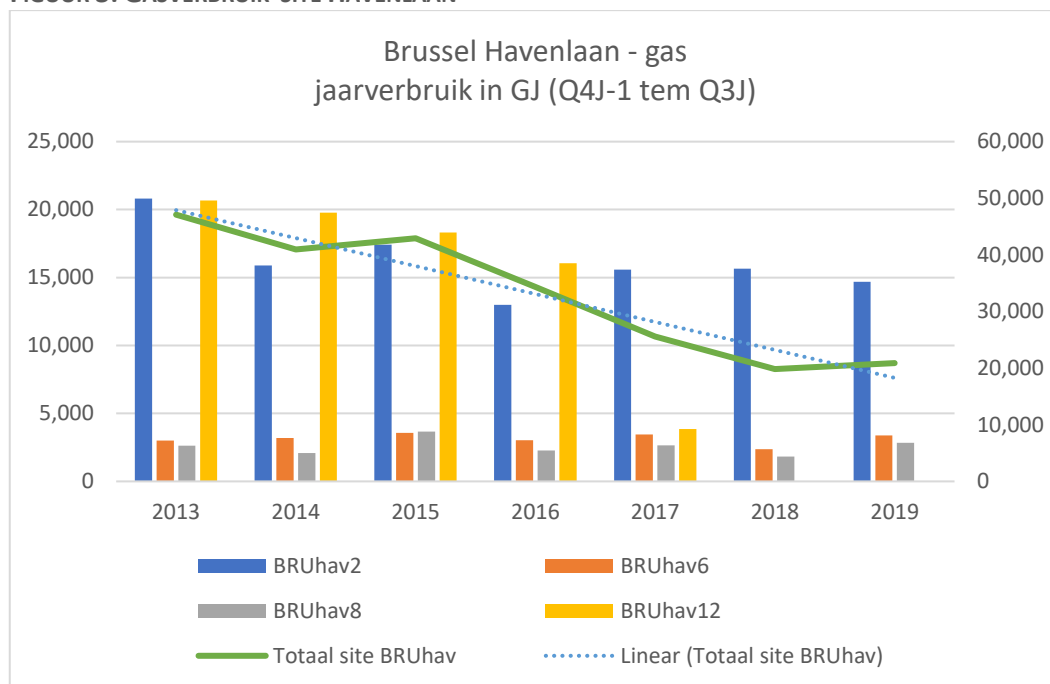
Globale Energieprestatie voor Site Havenlaan

De site Havenlaan behelste tot oktober 2017 de gebouwen Havenlaan 2, 6, 8 en 12. De gebouwen zijn sinds 2015 gecertificeerd voor ISO 50001, energimanagement excellentie. Deze aanpak van energiebeheer weerspiegelt zich matig in de prestaties.

Het gebouw aan de Havenlaan nr. 12 is verkocht in oktober 2017.

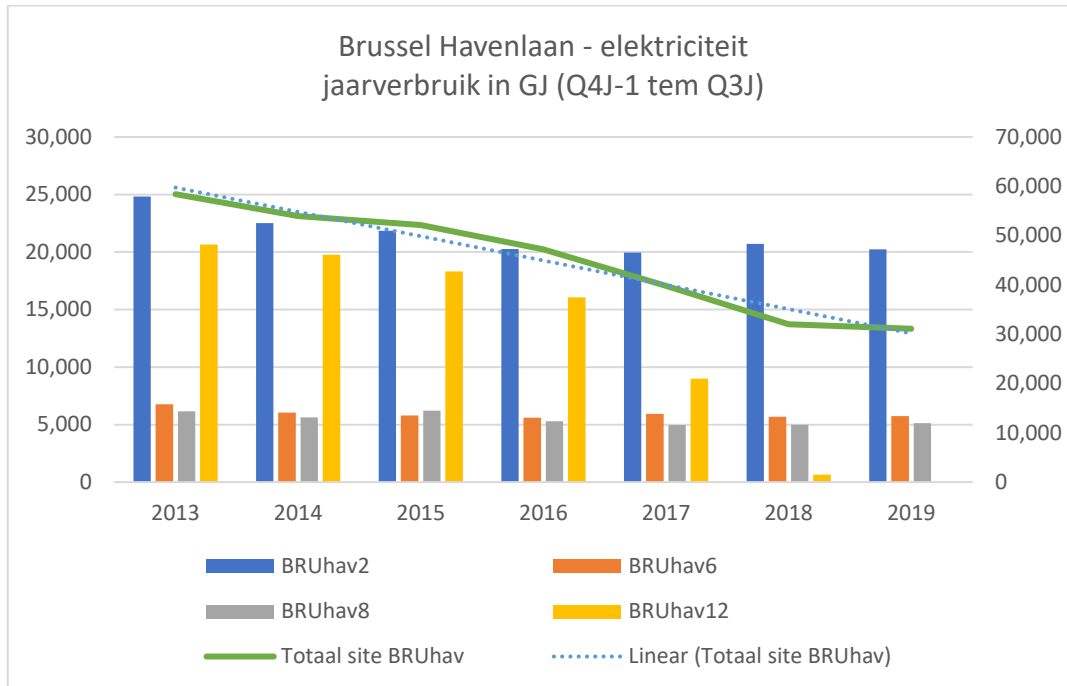
Het effect van de verhuis uit Haven12 sinds oktober 2017 duidelijk te zien in de dalende energieverbruiken en zette zich verder in 2018 (en 2019).
Onderstaande figuren verduidelijken de gunstige trend.

FIGUUR 3: GASVERBRUIK SITE HAVENLAAN

Voor de ganse site Havenlaan is het gasverbruik de voorbije 7 jaar gedaald met 56 %.
Voor Havenlaan 2+ 12 samen, is het gasverbruik gedaald met meer dan 65%.

FIGUUR 4: ELEKTRICITEITSVERBRUIK SITE HAVENLAAN

Voor de ganse site Havenlaan is het elektriciteitsverbruik de voorbije 7 jaar gedaald met 47%
Voor Havenlaan 2+ 12 samen, is het elektriciteit verbruik gedaald met 56%.

MOBILITEIT

KBC erkent zijn sociale, economische en milieu gerelateerde verantwoordelijkheid en hoopt het mobiliteitsgedrag van zijn werknemers te wijzigen. Dat betekent:

- het aantal verplaatsingen beperken door:
 - thuiswerk- telewerk en plaat onafhankelijk (decentraal) werken;
 - flexibele werkuren.
- duurzamere transportwijzen promoten door:
 - financiële compensatie voor fietsers en treinreizigers het gebruik van duurzame transportwijzen vereenvoudigen door carpoolparkings ter beschikking te stellen, een gratis shuttledienst aan te bieden tussen het station van Brussel Noord en Havenlaan, fietsherstellingsmaterialen, douches, kluisjes en overdekte fietsstallingen aan te bieden, enz.
 - aansluiting bij campagnes als Cycle to Work, Safe Cycling to School, Korte ritten te voet of met de fiets, Week van de Mobiliteit...

Om de doelstellingen te halen, werden zowel interne als externe communicatiecampagnes gevoerd. Intern werd er overlegd met de HR-departementen (vergoedingen), de facilitaire departementen (infrastructuur), KBC Autolease (het wagenpark) en het departement Communicatie (campagnes). Ook extern werd er overlegd met openbare transport maatschappijen, belangengroepen (vertegenwoordigers van trein-, tram- en busgebruikers, fietsers) en lokale overheden.

Het mobiliteitsbeleid is gericht op het toepassen van het STOP-principe (stappen, trappen, c vervoer en de personenwagen) zoals aanbevolen in het Bedrijfvervoerplan van het Brussels Onze werknemers opteren voor 1 à 2 dagen telewerk per week zodat ze het contact met te: collega's niet verliezen. De sociale cohesie en kennisdeling tussen medewerkers ondersteun

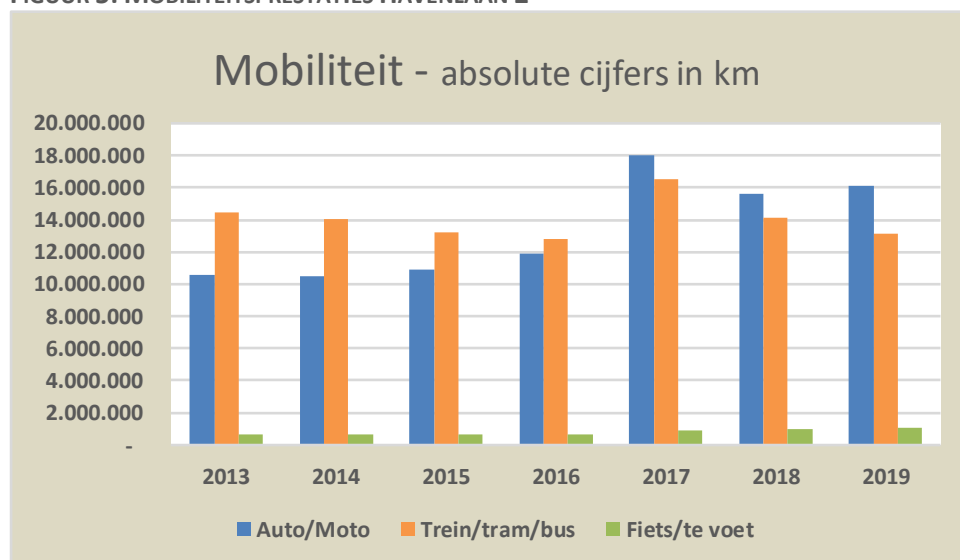
door het gebruik van social media zoals chat, presence awareness, virtual meeting rooms en webmeetings. Webmeeting zijn tevens het product waarmee wij inzetten op het reduceren van dienstopdrachten (nationaal & internationaal).

Vanaf juni tot juli werd thuiswerken de regel tijdens de Corona crisis.

Het actieplan van het lopende Bedrijfsvervoerplan 2017-2019 naar modal shift werd vastgesteld. De monitoring van de mobiliteitsverbruiken dient nog verfijnd worden. Het Bedrijfsvervoerplan dat in 2021 diende opgeleverd, werd door de Corona crisis verdaagd naar 2022. In 2020 maakten we werk van de installatie van een mobiliteitscoördinatieteam en bereidden we de projectwerking voor.

In 2020 werkten we verder aan Green Mobility traject om doelgericht de woonwerk- en dienstverplaatsingen te vergroenen. In samenwerking met bureau Traject wordt gaandeweg een mobiliteitsvisie worden opgesteld die zal leiden tot gericht incentiveren en indien nodig penaliseren teneinde de verplaatsingen te vergroenen.

FIGUUR 5: MOBILITEITSPRESTATIES HAVENLAAN 2

De globale mobiliteit daalde met 1,5 % in 2019 tv 2018.

Het openbaar vervoer naar de Havenlaan met Trein/Tram/Bus, daalde eveneens.

Het openbaar vervoer met de KBC pendelbus van het Noordstation naar het Havenlaan vb., daalde met ca 11%.

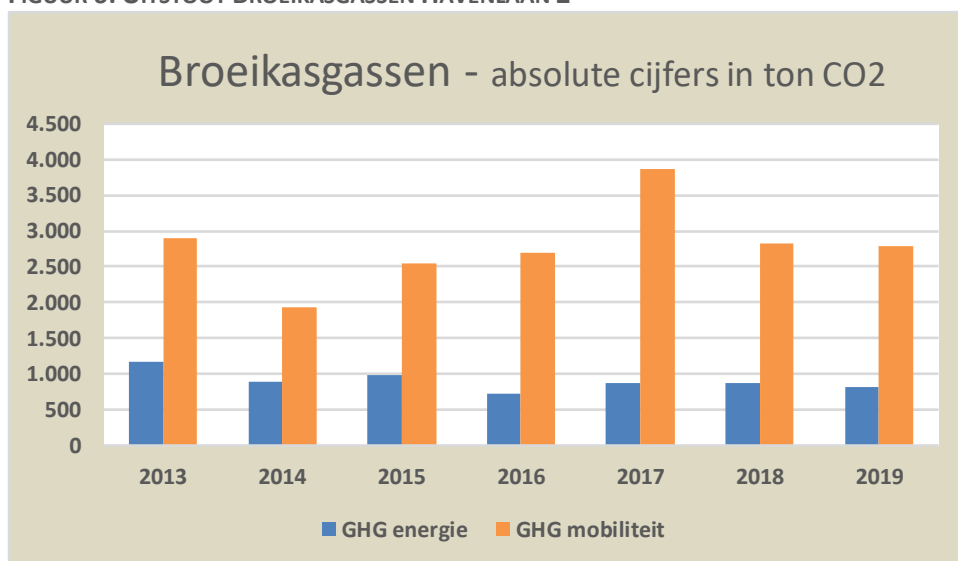
Het aandeel van fietsverplaatsingen steeg: we kwamen in 2019 10 % meer per fiets naar het werk.

Na een aantal opeenvolgende jaren van stijging van het auto solo verkeer, daalde in 2019 het solo auto pedelverkeer van en naar de Havenlaan met 2%.

De doelstelling om in 2019 het pedelverkeer via het solo autogebruik terugdringen met 1% t.o.v. 2018, werd dus behaald.

BROEIKASGASSEN

FIGUUR 6: UITSTOOT BROEIKASGASSEN HAVENLAAN 2

De globale CO₂-uitstoot van Havenlaan 2, bedroeg in 2019 3.616 ton of 1,96 ton/VTE. De uitstoot van broeikasgassen ten gevolge van het gasverbruik, kende een vermindering van meer dan 6% terwijl de uitstoot van broeikasgassen ten gevolge van automobilititeit, met 1,5 % daalde

Over de voorbije EMAS-rapporteringperiode van 7 jaar (2013-2019), daalde de globale uitstoot van broeikasgassen van Havenlaan 2, met 11%: de uitstoot tgv het energieverbruik kende een terugval van 29 % en de uitstoot tgv mobiliteit viel terug met 4%.

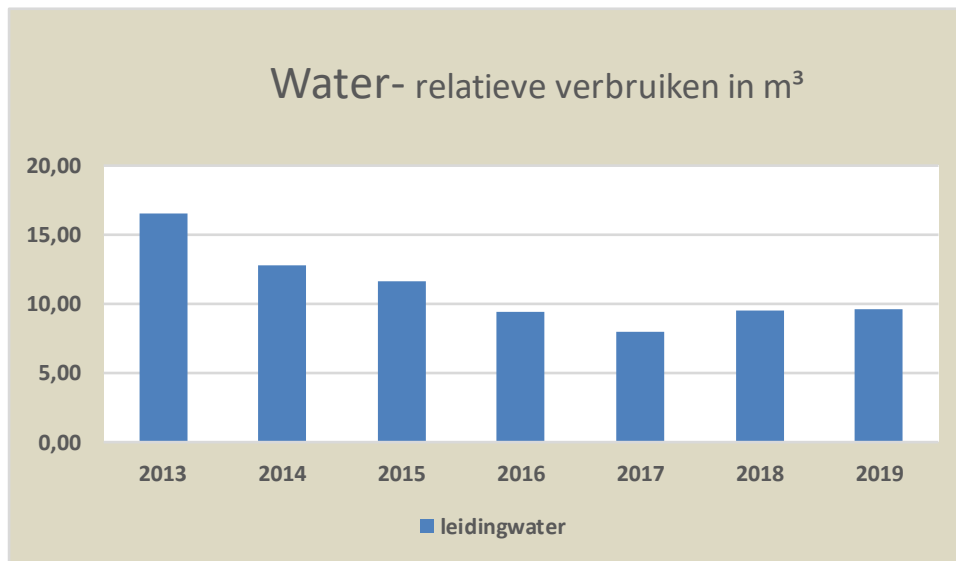
TABEL 6: BROEIKASGASSEN HAVENLAAN 2

	EMAS indicatoren BRUHAV 2	eenheden	2018		2019		verschil 2019-2018	verschil 2019-2013
			absolute verbruiken	verbruiken/VTE	absolute verbruiken	verbruiken/VTE		
broeikasgassen CO ₂	totaal CO₂	ton CO ₂	3.695	1,97	3.616	1,96	-2,14%	-11,22%
	GHG energie	ton CO ₂	878	0,47	824	0,45	-6,16%	-29,41%
	GHG mobiliteit	ton CO ₂	2.817	1,50	2.792	1,51	-0,89%	-3,92%
poluënten uit stookinstallaties	NO_x	kg NO _x	522	0,28	490	0,27	-6,13%	-29,39%

GEBRUIKTE HULPBRONNEN

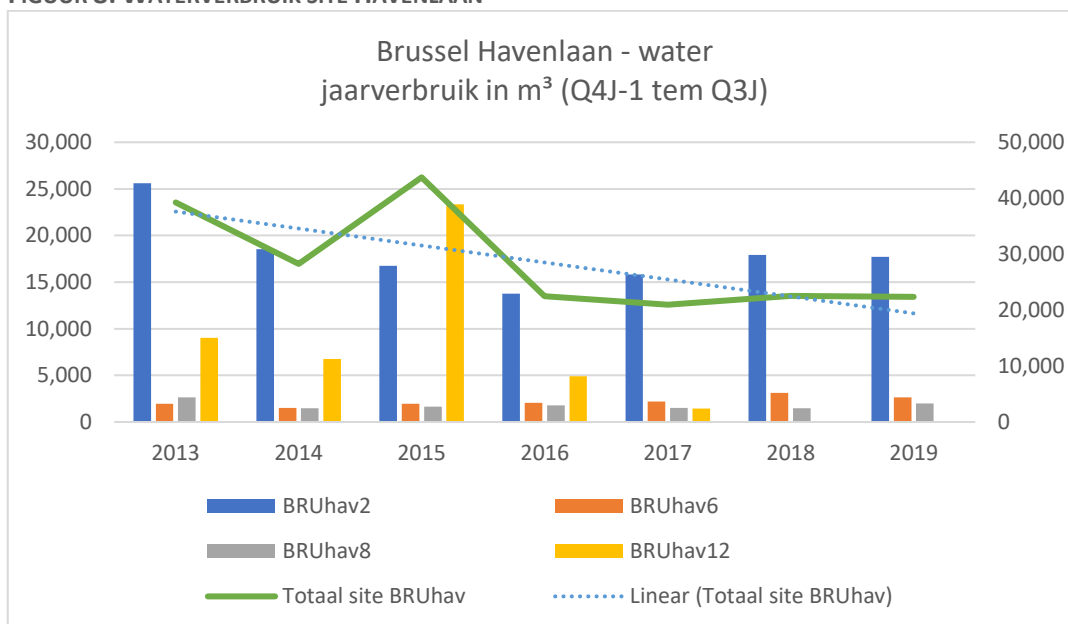
WATER

FIGUUR 7: WATERVERBRUIK HAVENLAAN 2

Het absolute waterverbruik in BRUhav 2 in 2019 was 17.704 m³, 1% minder dan het jaar voordien. Het verbruik per VTE of het relatieve verbruik bedroeg 10m³/VTE.

FIGUUR 8: WATERVERBRUIK SITE HAVENLAAN

Voor de site Havenlaan is sinds 2013 een dalende trend met 43% genoteerd in het absolute verbruik. In 2018 tekenden we een stijging op t.o.v. 2017 in het absolute verbruik voor stadswater: er was door de warme zomer meer water nodig voor koeling en de gehanteerde methodiek werd verfijnd.

De verklaring voor deze stijging is mogelijk dezelfde als voor energie (koeltorens, restaurant sanitair drankautomaten) idem langere werkingstijden/ verhoogde populatie/ verhoogde interne la marktzaal. Energieteams analyseren de water verbruiken.

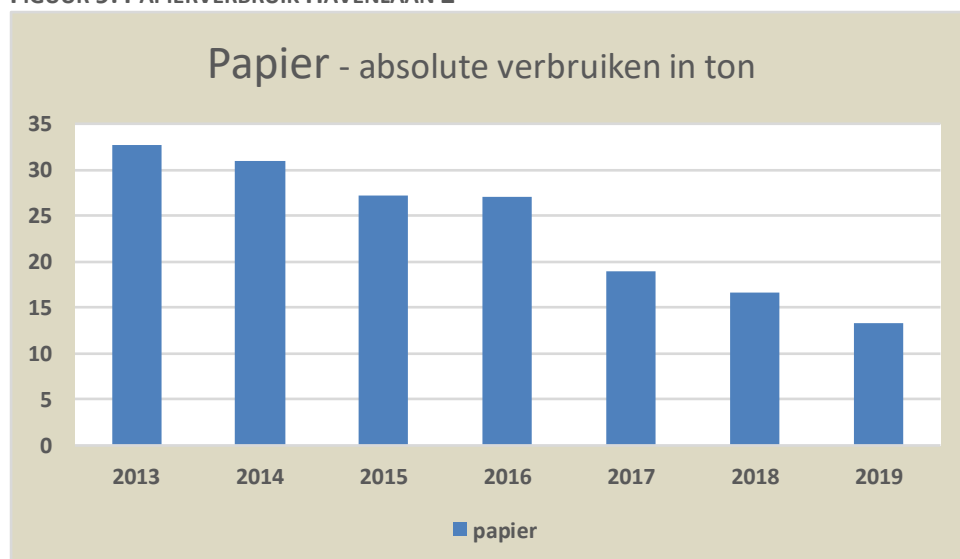
Merkelijk warmere buitencondities ook in mei, juni, juli 2018 die aanleiding gaven tot hoger en dus verhoogd waterverbruik op niveau van de koeltorens.

Het overmatige waterverbruik zou te wijten zijn aan het lekken van de toiletten in de zogenaamde stille uren (weekends en na kantooruren). De situatie heeft zich in 2019 gestabiliseerd.

Er is sinds 2013 geen inzet van regenwater gerealiseerd. Begin 2020 heeft een projectingenieur een voorstudie op de afkoppeling van het regenwater uitgevoerd maar deze had een ongunstige business case.

PAPIER

FIGUUR 9: PAPIERVERBRUIK HAVENLAAN 2

Het globale papierverbruik van de Havenlaan bedroeg in 2018, 17 ton en in 2019, 13 ton: een daling van het papierverbruik met 20%.

De EMAS-doelstelling van minstens 2 % afname papierverbruik (ton) t.o.v. vorige jaar, werd dus behaald.

KBC wil zijn papierverbruik jaarlijks verder met 2% verminderen. We behaalden de papierdoelstelling jaar na jaar. Het thema komt ook jaarlijks terug in onze variabele verloning. Daartoe werden de archiverings- en scanmethodes voor documentatie verbeterd. Ook de bewustmaking en betrokkenheid van werknemers staat centraal. Talrijke digitaliserings- en bewustmakingstrajecten lagen aan de basis. Het gunstig verloop wordt geïllustreerd in de bovenstaande figuur.

Sinds 2013, daalde het papierverbruik met 59 % (!).

MATERIALEN / AFVAL

Voor materiaalgebruik streven we naar het maximale hergebruik. Meubels worden gerecycleerd of het meubel krijgt een nieuwe functie binnen de organisatie. Door een samenwerking tussen de voorraadbeheerders van KBC, verhuisbedrijf Transmove en de BRS Foundation werd een stockverkoop georganiseerd van oude meubels. Onverkochte meubels werden geschonken aan scholen, non-profitorganisaties en andere organisaties met een maatschappelijk of liefdadigheidsobjectief. In 2019 produceerden we in de Havenlaan 216 ton niet gevaarlijk afval en 0,46 ton gevaarlijk afval van een eenmalige opmaling van cartridges op de laad -en loskaden van BRUhav2.

BODEM

Conform de wettelijke bepalingen worden bodemonderzoeken uitgevoerd hetzij bij overdracht perceel, hetzij periodiek (meestal om de 20 jaar). Er werd een bodemonderzoek uitgevoerd

terreinen van Havenlaan 12 in het kader van de verkoop. Dit gebouw valt buiten de scope van EMAS. In het kader van het verlengingsdossier van BRUhav 2, werden de risico-activiteiten voor bodem onderzocht.

INCIDENTEN

Er werden geen incidenten gemeld.

INKOOP

De KBC-groep werkte een leveranciersbeleid uit om er zeker van te zijn dat milieuvriendelijke producten en diensten uit de organisatie worden geweerd. Er werd evenwel nog geen goede manier ontwikkeld om de prestaties van de leveranciers te beoordelen. Toch probeert KBC de milieuprestaties van zijn leveranciers te beoordelen aan de hand van enkele milieucriteria en krijgen kandidaat-leveranciers de mogelijkheid om duurzamere alternatieven aan te bieden.

De cateraars bieden normaal tweemaandelijks een Fair Trade-maaltijd aan. Ook alle bananen en rijst moeten het Fair Trade-label hebben. Op recepties worden Fair Trade fruitsap en versnaperingen aangeboden. In 2020 gingen vele events door de Corona lockdown niet door.

ANDERE PRESTATIES

NIET-RECURRENT RESULTAATSGEBONDEN VOORDEEL VOOR MEDEWERKERS (NRRV)

Voor het niet-recurrent resultaatsgebonden voordeel (NRRV) werkte KBC in 2012 een systeem uit op basis van het behalen van milieudoelstellingen.

In onderling overleg met de sociale partners (bekrachtigd in een CAO), wordt sinds 2012 een variabele verloning van het personeel (Niet Recurrent Resultaatsgebonden Voordeel – NRRV) gekoppeld aan het behalen van milieu-duurzaamheidsdoelstellingen.

Langs verbruik zijde mikten we op minstens een status quo in energieverbruik (elektriciteit en fossiele brandstoffen) en op minder papierverbruik. Aan de bestuurders van leasewagens werd gevraagd om bij de keuze van een nieuwe wagen, consequent een model met lagere CO₂-uitstoot te kiezen.

Er werd ook gevraagd om meer gebruik te maken van Skype/Lync meetings.

Deze managementbeslissing bracht een grote personeelsbetrokkenheid teweeg. Door de regelmatige informatie via de interne info kanalen, kon eenieder op de voet volgen hoever we van ons doel stonden. De NRRV is uitbetaald in december 2019.

BIODIVERSITEIT

KBC kan kernindicatoren voorleggen over biodiversiteit uitgedrukt in m² bebouwde oppervlakte. We vermelden een aantal ad hoc initiatieven, maar er werd tot op heden geen systematisch onderzoek gedaan naar onze groene ruimtes met het oog op een verhoogde bijdrage aan de biodiversiteit. Het landgebruik in hoofdkantoor Havenlaan (BRUhav2) bedraagt 12.489 m² verhard/bebouwd en 1.200 m² tuin.

In 2019 liep de Groupswijde challenge Team Blue goes Green. Zie www.teambluegoesgreen.com

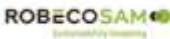

Voor iedere "Team Blue" (= KBC) collega die deelnam aan deze Challenge, plantten we in samenwerking met Natuurpunt een boom in het Team Blue bos. Op 17 november 2019 werden 3.000 bomen geplant in Halle in ruil voor diverse acties voor het milieu die het personeel tussen mei en oktober 2019 uitvoerde.

PRESTATIES OP HET VLAK VAN DUURZAAM ONDERNEMEN

KBC komt voor in de bekendste indexen voor duurzaam ondernemen en rapporteert over haar klimaatprestaties. Elk van de onderstaande ESG (Environment/ Social/ Governance) scores is bepaald op basis van een uitgebreid onderzoek van publieke documenten en/of bevraging. CDP staat voor Carbon Disclosure Project of de publieke klimaatreporting.

TABEL 7: PRESTATIES KBC GROUP OP HET VLAK VAN DUURZAAM ONDERNEMEN

	<p>ESG risk rate: De 2020 ESG risk score van KBC bedraagt 21,2/100. (Opgelet! Hoe lager het risico, hoe beter!) KBC bevindt zich in het 8ste percentiel (scope: 380 diversified banks)</p>
	<p>Niet publiek beschikbaar. De rating door Vigeo wordt gebruikt in onder meer de Euronext Vigeo index: Benelux 20. Deze index omvat de 20 bedrijven in de Benelux met de beste prestaties op het vlak van ESG. KBC is opgenomen in deze index, die om de zes maanden wordt herzien.</p>
	<p>ESG-rating. Voor 2019 behaalden we een score van 72%. Verder werd KBC opgenomen in de Sustainability Yearbook 2020.</p>
	<p>KBC is opgenomen in de FTSE4Good Index Series.</p>
	<p>CDP beoordeelt onder meer hoe een bedrijf omgaat met de klimaatuitdaging. KBC haalde voor de inspanningen in 2019 de score A- (leadership): 'Taking coordinated action on climate change issues'.</p>

OVERIGE INFORMATIE

CONTACT

KBC Group NV
 Beleidcel Facilities (FBL)
 Havenlaan 6, 1080 Brussel,
 1080 Brussel
 hildegard.deweerd@kbc.be
 +32 2 429 32 64
 +32 472 91 11 94

VERKLARING VAN DE ERKENDE VERIFICATEUR

Vinçotte N.V., EMAS-milieuverificateur met registratienummer BE-V-0016 geaccrediteerd met als reikwijdte 1, 10, 11, 13, 16, 18, 19, 20 (excl. 20.51), 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30.2, 30.9, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 60, 62, 63, 70, 71, 72, 73, 74, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 93, 94, 95, 96, 99 (NACE-code) verklaart dat hij heeft geverifieerd of de vestiging(en), zoals vermeld in de bijgewerkte milieuverklaring 2020 van de organisatie KBC Groep met registratienummer BE-BXL-000031 voldoet aan alle eisen van Verordening (UE) 1221/2009 gewijzigd bij Verordeningen EU 2017/1505 en 2018/2026 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS).

Betrokken sites: Havenlaan 2, 1080 Brussel, België

Met de ondertekening van deze verklaring verklaar ik dat:

- de verificatie en validering volledig overeenkomstig de voorschriften van Verordening (UE) 1221/2009 gewijzigd bij Verordeningen EU 2017/1505 en 2018/2026, zijn uitgevoerd;
- uit het resultaat van de verificatie en validering blijkt dat er geen aanwijzingen zijn dat niet aan de toepasselijke wettelijke milieuvoorschriften is voldaan;
- de gegevens en informatie van de bijgewerkte milieuverklaring 2020 van de vestiging betrouwbaar, geloofwaardig en juist beeld geven van alle activiteiten van de vestiging binnen de in de milieuverklaring vermelde reikwijdte.

Dit document is niet gelijk aan een EMAS-registratie. EMAS-registratie kan alleen worden gedaan door een bevoegde instantie in de zin van Verordening (UE) 1221/2009 gewijzigd bij Verordeningen EU 2017/1505 en 2018/2026. Dit document wordt niet gebruikt als een zelfstandig stuk openbare communicatie.

Gedaan te Brussel op 21/12/2020

Handtekening

Eric Louys
Voorzitter van de Certificatiecommissie.

FEEDBACKFORMULIER

We zijn geïnteresseerd in uw mening. Wat vindt u van onze EMAS-verklaring? Laat het ons weten! Vul het onderstaande feedbackformulier in en bezorg het ons terug.

Elektronisch: hildegard.deweerd@kbc.be

Per post: KBC Group, directie Procesondersteuning Facilitair, Havenlaan 2, 1080 Brussel t a v. de milieu expert, prof. dr. Hildegard Deweerdt.

Positieve opmerkingen:

Dit kan beter:

Suggesties:

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: MILIEUBELEID KBC GROEP

"KBC is een geïntegreerde bankverzekeringsmaatschappij die producten en diensten aanbiedt voor de financiering en verzekering van retail-, MKO- en midcap-klienten. We zijn actief in onze zes kernlanden België, Bulgarije, Tsjechië, Hongarije, Ierland en Slowakije en in beperkte mate ook in bepaalde andere landen. Onze 42 000 medewerkers bedienen meer dan 11 miljoen klanten via een netwerk van ongeveer 1 400 bankkantoren, via gebonden verzekeringsagenten en andere kanalen, waaronder elektronische.

Verantwoordelijkheid voor het milieu is een van de aandachtspunten van de duurzaamheidsstrategie van de KBC Groep, waarbij het [Global Compact van de Verenigde Naties](#) en de [doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de Verenigde Naties](#) onze leidraad vormen. Wij hebben ook de [Principles for Responsible Investment](#) en de [Principles for Sustainable Insurance](#) ondertekend en hebben ons verbonden aan de UNEP FI [Principles for Responsible Banking](#).

Bij KBC betekent milieuverantwoordelijkheid dat we ons inzetten om de directe en indirecte milieu-impact van onze activiteiten op een verantwoorde manier te beheren. Het betekent ook dat we ons inzetten om onze positieve impact te vergroten en onze negatieve impact op het milieu te beperken, en om de overgang naar een duurzame, koolstofarme en circulaire economie te ondersteunen.

Als bankverzekeraar en vermogensbeheerder heeft KBC niet alleen een directe invloed op het milieu via haar activiteiten, maar ook, nog meer indirect, via haar kernactiviteiten. Wij zijn ons bewust van de sociale, ecologische en economische risico's die klimaatverandering, milieuvuiling en uitputting van hulpbronnen met zich meebrengen voor de maatschappij, voor onze klanten en voor KBC zelf. We zijn ons evenzeer bewust van de hefboomwerking die we kunnen genereren voor duurzame ontwikkeling binnen de grenzen van de planeet.

Daarom zet KBC zich in:

- het ontwikkelen en aanbieden van bank-, verzekerings- en beleggingsproducten en -diensten ter ondersteuning van een duurzame, koolstofarme en klimaatbestendige samenleving. Dit omvat een compleet aanbod van fossielvrije maatschappelijk verantwoorde beleggingsfondsen, met een focus op duurzame energie, klimaatbestendigheid en duurzaam watergebruik.
- het toepassen en regelmatig herzien van strikt beleid om de milieu-impact van haar kernactiviteiten te beperken door de milieu- en klimaatimpact van haar portefeuille van leningen, beleggingen, verzekeringen en adviesdiensten te verminderen.
- het beoordelen van de sociale en milieu-impact van de gefinancierde projecten op basis van de [EquatorPrinciples](#).

- het verminderen van de directe impact op het klimaat, de milieukwaliteit en de hulpbronnen, door de toepassing van de BATNEEC-principes (Best Available Technique/Technology Not Entailing Excessive Cost). Milieu- en energiebeheersystemen op basis van de ISO-normen 14001 en 50001 worden in alle kernlanden van KBC geïmplementeerd en gecertificeerd. We hebben ambitieuze doelen gesteld die de continue vermindering van onze directe milieuvoetafdruk ondersteunen.
- het creëren van een bewustzijn van milieuverantwoordelijkheid bij haar interne en externe belanghebbenden, de werknemers in staat stellen om dit beleid te implementeren en leveranciers aanmoedigen om een soortgelijke aanpak te hanteren (zie het leveranciersbeleid van KBC Groep).
- het naleven van de relevante milieuwetgeving.
- het afstemmen van haar activiteiten op het Klimaatverdrag van Parijs om de wereldwijde temperatuurstijging tot ver onder de 2°C te houden tegen 2100.
- het opvolgen van de aanbevelingen van de Taskforce "Climate-related Financial Disclosure" en het leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van methodologieën die het effect van haar portefeuille op het klimaat meten en het vaststellen van wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen in overeenstemming met het Klimaatverdrag van Parijs.

KBC rapporteert op vrijwillige basis over haar aanpak, vooruitgang en uitdagingen op milieugebied, onder meer op haar corporate website, via duurzaamheidsvragenlijsten (waaronder [CDP](#), [RobecoSAM](#), [Sustainalytics](#), [Vigeo](#)), in haar duurzaamheidsverslag op basis van de [normen van het Global Reporting Initiative \(GRI\)](#) en in managementsysteemaudits.

KBC herzielt en scherpt haar aanpak periodiek aan, rekening houdend met haar eigen vooruitgang, wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen, maatschappelijke trends en de veranderende opvattingen van onze stakeholders over de urgentie van het aanpakken en aanpakken van klimaat- en milieuvraagstukken.

Het Milieubeleid van KBC Groep omvat de bedrijfsactiviteiten en -operaties in de hele groep en is van toepassing op alle bedrijfsonderdelen en entiteiten. Individuele groepsentiteiten/bedrijfsonderdelen kunnen naar eigen goeddunken aanvullende initiatieven nemen om de milieuprestaties verder te verbeteren."

KBC biedt de mogelijkheid de authenticiteit van dit document te controleren op www.kbc.com/en/authenticity.

Version maart 2019

Publisher KBC Groep NV, Havenlaan 2, 1080 Brussel, België BTW
BE 0403.227.515, RLP Brussel.

<http://www.kbc.com>

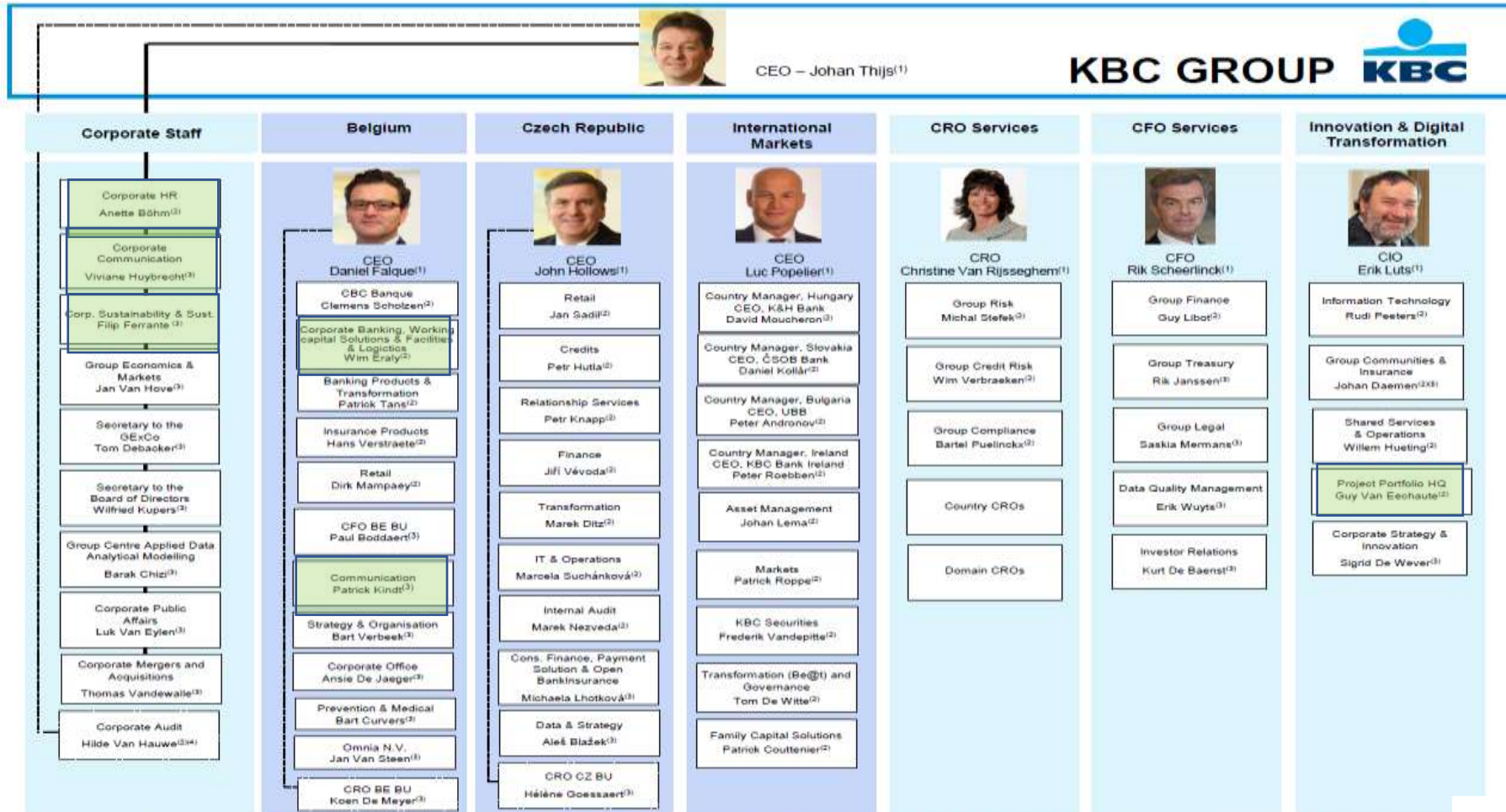
E-mail: csr.feedback@kbc.be

Copyright Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd, veelevoudigd, openbaar gemaakt of verspreid, in welke vorm dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of andere rechthebbenden.

Versie: maart 2019 (originele versie is Engelstalig en staat op www.kbc.com)

BIJLAGE 2: KBC BELGIE- DIENSTEN IN SCOPE VAN DE EMAS PUBLIEKE MILIEUVERKLARING

(1) Member of the Executive Committee of KBC Group (2) Senior General Manager (3) General Manager (4) Reporting to the chairman of the Audit Committee (5) Also reporting to the CEO International Markets

BIJLAGE 3: DOELSTELLINGEN TOV PRESTATIES MILIEU

Milieudoelstellingen 2019	Prestaties 2019		Nieuwe doelstellingen 2020-2021
	2019 vs. 2018(%)	Totaal sinds EMAS refer. jaar 2013	
A. Milieumanagement			
België geeft support aan CAR team/ISB	België gaf support voor de KBC Groups guidelines in environmental footprint, keuze conversiefactoren naar CO2 uitstoot en de template van het Climate action plan 2019-2024		Facilites ondersteunt CHR (lead) in Bedrijfsvervoerplan
EMAS guidelines aug 2017 rond stakeholders opnemen in Publieke EMAS Milieuverklaring	EMAS guidelines zijn maximaal opgenomen		
Hernieuwingsaudit ISO5001/EMAS/ ISO14001 in goede banen leiden	EMAS/ ISO14001 certificaten werden hernieuwd en zijn geldig tot oktober 2021. Certificatie ISO50001:2018 voor BRUhav2 is niet gelukt.		ISO50001:2018 certificatie voor BRUhav2 en LEUbrust.
B. Klimaatverandering			
Afname elektriciteitsverbruik (GJ) van minstens 1% tov vorige jaar	Afname van het elektriciteitsverbruik met 2,32%	Daling van het elektriciteitsverbruik met 18%	Afname elektriciteitsverbruik (GJ) van minstens 1%
Afname daling van het aardgasverbruik van minstens 1% tov vorige jaar	Daling van aardgasverbruik met 6%	Daling van aardgas met 29%	Afname van het aardgasverbruik van minstens 1%
Afname van minstens 3 % broeikasgassen (ton CO2) tgv gemotoriseerde mobiliteit	Daling van 0,9% CO2 uitstoot tgv mobiliteit	Daling met 4%	Afname van minstens 3 % mobiliteits broeikasgassen
Daling met minstens 1 % van aantal solo pendelkilometers (woon-werkverplaatsingen) met wagen tov vorige jaar	Het pendelverkeer daalde met 2,14%	Het pendelverkeer steeg met 50%	Daling met minstens 1 % van aantal solo pendelkilometers (woon-werk)) met de wagen
C. Gebruik van hulpbronnen			
Afname van minstens 2 % papierverbruik (ton) tov vorige jaar	Daling papierverbruik met 20 %	Papierverbruik daalde met 59 % (!)	Afname van minstens 2 % papierverbruik in logistieke diensten
Afname van minstens 1 % waterverbruik tov vorige jaar	Waterverbruik daalde met 1,26 %	Waterverbruik daalde met 30 %	Afname van minstens 1 % waterverbruik – stadswater
Meting van opvang regenwater	Studie opvang regenwater maar negatieve businesscase		Meting van opvang regenwater
Piloten in de circulaire economie met overheden	Diverse opruimacties en refurbishment van meubelen	niet van toepassing	Doorlichting van gebruik single used plastic en PMD scheiding

BIJLAGE 4: KENGETALLEN UIT HET MILIEUPASPOORT HAVENLAAN 2

	EMAS indicatoren BRUHAV 2	eenheden	2013		2019		verschil 2019-2018	verschil 2019-2013	(a)
			absolute verbruiken	verbruiken/VTE	absolute verbruiken	verbruiken/VTE			
VTE	VTE	VTE	1.547		1.844			19,20%	(b)
ruimtegebruik	totale oppervlakte	m ²	16.201		16.201				
	verhard		12.489		12.489				(c)
	tuin		3.712		3.712				
energie	totaal	GJ	45.618	29,49	34.922	19	-3,97%	-23,45%	(d)
	% renewable produced on site	%	0		0				
	% groene energie ingekocht	%	100		100		0,00%	0,00%	
	elektriciteit	GJ	24.813	16,04	20.237	11	-2,32%	-18,44%	(e)
	gas	GJ	20.805	13,45	14.685	8	-6,16%	-29,42%	
water	leidingwater	m ³	25.590	16,54	17.704	10	-1,26%	-30,82%	
	regenwater	m ³	0		0				
grondstoffen	papier	ton	33	0,021	13	0,007	-19,94%	-59,36%	
afval	totaal	ton	368,69	0,24	216,79	0,12	-1,92%	-41,20%	(f)
	niet gevaarlijk	ton	368,22	0,00	216,34	0,12	-2,09%	-41,25%	
	gevaarlijk afval	ton	0,47	0,0003	0,45	0,0002	462,50%	-4,26%	(g)
mobiliteit	totaal	km	25.715.427	16.623	30.280.347	16.421	-1,49%	17,75%	(h)
	auto solo	km	9.569.384	6.186	14.374.932	7.796	-2,14%	50,22%	
	auto carpool	km	1.037.608	671	1.511.488	820	117,18%	45,67%	
	motorcycle				222.860	121	-7,15%		
	trein	km	13.736.774	8.880	12.279.569	6.659	-7,19%	-10,61%	
	tram/metro				216.040	117	-10,12%		
	KBC pendelbus	km	350.117	226	291.782	158	-10,85%	-16,66%	
	andere bus		378.004	244	333.322	181	-4,38%	-11,82%	
	fiets	km	526.139	32	937.200	508	9,58%	78,13%	
	te voet	km	117.401	9	113.155	61	1,92%	-3,62%	
broeikasgassen CO ₂	totaal CO₂	ton CO ₂	4.073	2,63	3.616	1,96	-2,14%	-11,22%	
	GHG energie	ton CO ₂	1.167	0,75	824	0,45	-6,16%	-29,41%	
	GHG mobiliteit	ton CO ₂	2.906	1,88	2.792	1,51	-0,89%	-3,92%	
poluënten uit stookinstallaties	NO_x	kg NO _x	694	0,449	490	0,27	-6,13%	-29,39%	

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2020

voetnoot: duiding bij kengetallen

- (a) dit zijn de EMAS indicatoren voor 2018 en 2019, telkens van Q4Y-1 tot Q3Y
- (b) VTE actief en effectief ingeschreven in loondienst in Havenlaan 2
- (c) bebouwde grondoppervlakte
- (d) niet inbegrepen in energiecijfers: stookolie voor noodgeneratoren; Energie en watercijfers over kalenderjaar 2017.
- (e) inclusief de elektriciteit opgewekt via warmtekrachtkoppeling (WKK).
- (f) afval in eigen beheer, vb. niet het afval van technische lokalen
- (g) gevaarlijk afval vooral van toners, poetsdoeken, batterijen en medisch afval
- (h) Woon Werk Verkeer, op basis van 220 werkdagen en i.f.v. % tewerkstelling, op peildatum 30 sept Y, enkel actieve medewerkers, via SAP BW rapport A84920
- (i) broeikasgassen afkomstig van verbranding gas (omzettingscoëfficiënt: 0,0561 ton CO₂/GJ)
- (j) NO_x berekend à 120 mg/kWh bij deellast (omzettingscoëfficiënt: 1 kWh = 0,0036 GJ)

BIJLAGE 5: VERIFICATIE VAN DE KLIMAATRAPPORTERING VOLGENS ISO14064-3

GREENHOUSE GAS VERIFICATION STATEMENT ECO-CLAIM16015

KBC GROUP

VINÇOTTE nv

Jan Driestagerlaan 35
1800 Vilvoorde, België

Organisation

KBC Group
Havenlaan 2
1080 Brussels
Belgium

Period

1/10/2018 - 30/09/2019

Verification procedure

The validation was performed by Vinçotte in accordance with ISO14064-3 meeting the requirements of the WRWBCSD GHG Protocol.

Verified amount

72,768.65 ton CO₂-eq

Declaration of independence

The validation was carried out by Vinçotte as an independent third party.

On behalf of Vinçotte,
12/02/2020

Ramses Barckx
Project Engineer

Dr. Evert Vermeut
Team Leader

This statement may only be communicated and reproduced in its entirety and without change. Page 1 of 2

User of the GHG-assertion

Internal and external stakeholders, the general public

Level of assurance

Reasonable assurance

Objective, scope and criteria:

Vinçotte performed on behalf of KBC Group an independent reasonable assurance of the anthropogenic greenhouse gas emissions between 1/10/2018 - 30/09/2019. The system boundaries for the greenhouse gas emissions are aligned with the financial consolidation scope.

The entities within the system boundaries are located in Belgium, Czech republic, Hungary, Slovakia, Bulgaria and Ireland. The entities that were excluded do not amount to more than 1% of the balance sheet total for KBC Group.

The activities and processes taken into account for the greenhouse gas inventory are offices, data centers, transport, travel, waste generation and water consumption.

The greenhouse gas inventory includes scope 1, scope 2 and scope 3 emissions.

- Scope 1 emissions: direct energy consumption, refrigerant gases and transport of company owned vehicles.
- Scope 2 emissions: electricity consumption and other indirect energy consumption (such as district heating).
- Scope 3 emissions: commuter travel, business travel, paper consumption, waste production and water consumption.

The greenhouse gases included were: CO₂, N₂O and CH₄ and refrigerant gases.

The data and information for the greenhouse gas inventory was mostly based on documented information received from local responsible. Extrapolations were performed for missing data. The extrapolations account for 13.88 % of the total greenhouse gas emissions.

The verification consisted of an independent review of the primary data, the emission factors and the greenhouse gas calculations. The goal was to verify if the data and the results of the greenhouse gas calculations were complete, reliable, transparent accurate and free of material errors or omissions.

The verification was performed using a risk-based approach. Primary data which are managed by a certified ISO 14001 or ISO 50001 management system were not re-verified. For all other data a verification was performed taking into account materiality.

Conclusion

Vinçotte has verified the greenhouse gas assertion of KBC Group of 72,768.65 ton of CO₂-eq. in 2019 to a level of reasonable assurance.

The greenhouse gas inventory was prepared according to the requirements of the WRWBCSD Greenhouse Gas protocol.

It is the conclusion of Vinçotte that the greenhouse gas emissions of KBC Group for the period 1/10/2018 - 30/09/2019 are fairly stated.

This statement may only be communicated and reproduced in its entirety and without change. Page 2 of 2

[Handwritten signature]

KBC België - Ondersteunende diensten – EMAS publieke milieuverklaring 2020

Plechtige inhuldiging van het EMAS logo op de gevel van het hoofkantoor van KBC in Havenlaan 2 te Brussel, door dhr. Geert Cromphout, directeur Facilities, in het bijzijn van mevr. Régine Peeters, adjunct-directeur-generaal van Leefmilieu Brussel.

Régine Peeters